

Joanna Farysej

Słowo wstępne

Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa nr 3, 7-9

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Słowo wstępne

Szanowni Czytelnicy,

Oddajemy w Wasze ręce kolejny, szesnasty już numer Przeglądu Naukowo-Metodycznego. Znajdą w nim Państwo artykuły z działów bezpieczeństwa wewnętrznego, bezpieczeństwa narodowego, pedagogiki i zarządzania, a także sprawozdania z konferencji i recenzje.

W dziale Bezpieczeństwa wewnętrznego zamieszczamy dwa artykuły. W pierwszym z nich Cezary T. Szyjko stawia pytanie, czy energia atomowa jest zabawą z ogniem, czy też jedynym wyjściem z kryzysu energetycznego. Autor nie tylko dokładnie opisuje złożoną problematykę jednego z najbardziej kontrowersyjnych programów, programu atomowego, ale także proponuje rozwiązanie impasu w tej dziedzinie, postulując konieczność stworzenia określonej kultury bezpieczeństwa atomowego, opartej na właściwej strukturze organizacyjnej organów władzy państwowej i odpowiednich rozwiązaniach administracyjno-legislacyjnych.

Drugi z artykułów dotyczy przestępczości internetowej. Zygmunt Płoszyński podkreśla w nim znaczenie Internetu dla funkcjonowania i rozwoju współczesnego świata, wskazując zarówno pozytywne strony powszechnej dostępności tego medium, jak i zagrożenia z nim związane. Autor tekstu uważa m.in., że rozwój Internetu przyczyni się również do wzrostu przestępczości oraz modyfikacji sposobów dokonywania przestępstw w cyberprzestrzeni.

W dziale Bezpieczeństwa narodowego prezentujemy artykuł Grzegorza Tokarza, który analizuje rolę Kuwejtu w polityce III Rzeczypospolitej. Badacz omawia najważniejsze dokumenty podpisane przez oba państwa, podkreślając zarazem potrzebę intensyfikacji działań mających na celu poprawę relacji gospodarczych i wzmocnienie roli naszego kraju na arenie politycznej Bliskiego Wschodu.

Najobszerniejszy w tym wydaniu Przeglądu Naukowo-Metodycznego jest dział Pedagogiki. Czy przekonanie o własnej skuteczności oraz poczucie, że posiada się wiele możliwości wpływa pozytywnie na motywację? Na to i inne pytania z zakresu współczesnej psychologii poznawczej odpowiadają Sławomir Ciastek i Waclaw Bąk w artykule otwierającym ten dział. Autorzy skupiają się na pomijanym w dotychczasowych badaniach zagadnieniu Ja możliwościowego i jego funkcji w procesach samoregulujących.

Kolejny artykuł w tym dziale podejmuje ważny społecznie problem skłonności proprzestępczych wśród dzieci rodziców z pokolenia przedtransformacyjnego. Jego autorka, Magdalena Lemska, przeprowadziła badania w gdańskich szkołach gimnazjalnych w poszukiwaniu odpowiedzi na pytanie o to, czy młodzież szkolna przejawia skłonności do popełniania czynów przestępczych i jaki charakter mają te skłonności- czy są traktowane jako zjawisko powszechne czy też jako sytuacja okazjonalna. Przedstawione przez nią statystyki są alarmujące: 36,5% respondentów nie reaguje w żaden sposób, kiedy widzi jak ich koledzy dokonują kradzieży w sklepie, a 21% uczniów wykazuje gotowość do popełnienia przestępstwa! Jakie czynniki są odpowiedzialne za przejawianie podobnych zachowań? Badaczka wskazuje tu na ogólny kryzys wartości, których często brakuje w procesie socjalizacji. Efektem owego kryzysu jest niedorozwój uczuć

moralnych i etycznych. Warto sięgnąć do tego artykułu, aby przekonać się nie tylko, jaki jest mechanizm powstawania podobnych dewiacji społecznych, ale także, aby dowiedzieć się, w jaki sposób można im skutecznie przeciwdziałać.

Jeśli zastanawiali się Państwo kiedykolwiek nad tym, w jaki sposób mówić, aby być zrozumianym i w skuteczny sposób przekazywać emocje, na jakich nam zależy, sięgnijcie po artykuł Zbigniewa Wieczorka. Odnajdą w nim Państwo praktyczne wskazówki radzenia sobie z różnymi „trudnymi sytuacjami” komunikacyjnymi i błędami, zawarte w koncepcji porozumienia bez przemocy Marshalla Rosenberga (tzw. „języka serca”). Gorąco polecam ten artykuł wszystkim, nie tylko pedagogom czy doradcom zawodowym, wszak komunikacja międzyludzka pozwala nam budować relację ze światem.

Odminną tematykę porusza artykuł Piotra Jurkowskiego, Marcina Skroka, Alicji Nowickiej i Elżbiety Rogulskiej, przynosi on bowiem analizę występowania objawów chorobowych ze strony układu oddechowego u starszych dzieci i młodzieży. Autorzy oceniają częstotliwość zjawiska oraz czynniki ryzyka zachorowań na choroby układu oddechowego.

O zjawisku, które zajmuje należne mu miejsce w dyskursie w naukach pedagogicznych na całym świecie, a w Polsce wciąż jest niedostatecznie rozpoznane, piszą Marian Kopczewski i Lidia Pawelec. Mowa o szeroko pojmowanej równości w polskiej edukacji. Szkoła, jak podkreślają autorzy, rzadko propaguje zachowania i tendencje emancypacyjne, co znajduje odzwierciedlenie m.in. w treści podręczników, programów szkolnych, czy też np. w podziale zajęć technicznych i sportowych.

Ostatni z artykułów z tego działu traktuje o bardzo ważkim dla współczesnej Polski zagadnieniu, jakim jest kształcenie na odległość. Autorka tekstu, Magdalena Rodewald, zauważa, że w naszym kraju istnieje zarówno potrzeba, jak i odpowiednie przygotowanie w zakresie nowoczesnych technologii do tego typu kształcenia. Choćby pobieżny rzut oka na ofertę edukacyjną uczelni wyższych w Polsce przekonuje, że większość z nich już podjęła wyzwanie nauczania na odległość.

Kolejny dział to Zarządzanie, składają się nań cztery artykuły. Autorka pierwszego z nich, Magda Wojdyła-Bednarczyk zajmuje się potencjałem i potrzebami innowacji małych i średnich przedsiębiorstw w regionie Morza Bałtyckiego. Wskazuje ona na, podyktowaną globalizacją, konieczność zaistnienia małych i średnich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej.

Z kolei Łukasz Brzeziński przedstawia genezę coachingu w biznesie, opisuje także najważniejsze odmiany tego zjawiska, stanowiące wsparcie w pracy i w życiu prywatnym. Jak zauważa autor, coaching jest przydatny dla każdego, kto pragnie zdefiniować swoje cele, dążenia oraz nakreślić plan działań związanych z ich realizacją.

O wiedzy jako elementarnym zasobie organizacji uczącej się piszą Joanna Gajda i Adrian Gaudy. Omawiają oni to zagadnienie na przykładzie szkoły, podkreślając zarazem, że podstawowym warunkiem przetrwania każdej placówki edukacyjnej jest ciągły proces samodoskonalenia głównie poprzez poszukiwanie nowych metod pozyskiwania wiedzy, jej wykorzystania i aktualizowania.

Także i ostatni z artykułów, autorstwa Sebastiana Niedźwiedzkiego, podnosi kwestie współczesnej organizacji, tym razem w kontekście nowych ról, które powinien podjąć dział personalny.

W Przeglądzie przedstawiamy również sprawozdania z dwóch konferencji (nt. Gospodarki paliwem biomasowym oraz nt. związku biznesu, ekologii i społeczeństwa), a także dwie recenzje: książki dr. Cezarego T. Szyjki „Klimat dla klimatu: polskie samorzady terytorialne wobec priorytetów zrównoważonego rozwoju” oraz książki Kazimierza Hałgasa, „Byłem więźniem Gross Rosen oraz Dyhrenfurth. Wspomnienia więźnia – lekarza”.

Życzymy Państwu interesującej lektury.

Joanna FARYSEJ